Sygn. akt **OS 5/25**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Bożena Bielecka**

Sędziowie: **r.pr. Michał Zalewski- sprawozdawca**
r.pr. Beata Franus-Wyrwich

Protokolant: Agnieszka Kuchciak

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…) r. (data wpływu) od postanowienia Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia.

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 46) oraz w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 499) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Bożena Bielecka r.pr. Michał Zalewski r.pr. Beata Franus-Wyrwich

OS 5/25

Uzasadnienie

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpoznał zażalenie z dnia (…) r. na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r. sygn. akt RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie ze skargi (…) na postępowanie radcy prawnego (…), wniesione przez (…).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, co następuje:

W dniu (…) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga (…)– biegłej sądowej, na radcę prawnego (…)(k. (…)Skarżąca zarzuciła r. pr. (…), że reprezentując (…) przed Sądami w województwie (…) w pismach procesowych „odpowiedzi na pozew" wpisuje tę samą treść, zarzucając Skarżącej występującej w postępowaniach sądowych w charakterze biegłego sądowego, wydawanie opinii niemerytorycznych, opartych na subiektywnych odczuciach pacjentów (co skutkuje koniecznością formułowania zarzutów i w konsekwencji powoduje przedłużenie postępowania) oraz, że wnosi do Sądów m.in. w (…), (…) i (…) *a priori* o niepowoływanie z tego powodu Skarżącej do wydawania opinii specjalistycznych z zakresu pielęgniarstwa długoterminowego. Skarżąca podniosła, że wskazane wyżej działania r. pr. (…) stanowią pomówienia i godzą w dobra osobiste Skarżącej, które Skarżąca określiła mianem „specjalnej merytorycznej wiedzy z dziedziny pielęgniarstwa ze specjalizacją opieki długoterminowej, z dziedziny medycznej organizacji zdrowia" (k. (…). Wskazała także, iż dokonywana przez r. pr. (…) negatywna ocena wydanych przez Skarżącą opinii jest nieuzasadniona i nie ma oparcia w szczególności opiniach konsultantów z zakresu pielęgniarstwa długoterminowego oraz zdrowia publicznego, a sama Skarżąca dysponuje udokumentowaną i szeroką wiedzą specjalną oraz doświadczeniem zawodowym niezbędnymi do sporządzania opinii. Opisane przez Skarżącą w treści skargi zachowania r. pr. (…) są zdaniem Skarżącej nieetyczne i naruszają art. 7 pkt. 3, 38, 39, 48, 49 Kodeksu Etyki Radców Prawnych (k. (…)).

Radca prawny (…) pismem z dnia (…) r. ustosunkowała się do złożonej skargi i wniosła o odmowę wszczęcia dochodzenia wobec niepopełnienia przewinienia dyscyplinarnego (k. (…)). Wskazała, że formułowanie wniosków o powołanie biegłego obejmujących między innymi wskazanie co do osoby biegłego jest przejawem realizacji uprawnień procesowych przewidzianych w art. 278 Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1568, t.j.). Radca prawny (…) odniosła się w swoich pisemnych wyjaśnieniach do sformułowanego przez Skarżącą zarzutu naruszenia dóbr osobistych Skarżącej. Wskazała, że pisma procesowe są przez nią sporządzane językiem prawniczym, co sprawia, że nie są nacechowane emocjonalnie i w szczególności nie wyrażają osobistego stosunku do jakiegokolwiek uczestnika postępowania. Radca prawny (…) podkreśliła, że nie kwestionowała w nich wykształcenia Skarżącej. Podniosła także, że przywoływany przez Skarżącą wniosek o niepowoływanie Skarżącej do sporządzenia opinii w sprawie toczącej się

przed Sądem Rejonowym w (…) pod sygnaturą (…)nie został sformułowany przez r. rp. (…) lecz innego radcę prawnego działającego na podstawie pełnomocnictwa (…).

Postanowieniem z dnia (…) r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie r. pr. (…) (k. (…)). W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że w jego ocenie (dokonanej po analizie treści skargi (…) i załączonych do niej dokumentów oraz pisemnych wyjaśnień r. pr. (…), złożonych jako ustosunkowanie się do skargi) nie można przyjąć, że r. pr. (…) dopuściła się naruszenia swoich obowiązków zawodowych oraz zasad etyki zawodowej, które mogłyby (w świetle art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, Dz. U. z 2024 r. poz. 499, t.j.) stanowić podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego formułowanie przez r. pr. (…) wniosków dowodowych przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego obejmujących wniosek o niepowoływanie w charakterze biegłej Skarżącej (…) mieści się w granicach prawa powszechnie obowiązującego (art. 287 Kpc) i nie narusza dóbr osobistych Skarżącej, w szczególności nie kwestionuje specjalistycznej merytorycznej wiedzy Skarżącej.

Na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (…) r. o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie r. pr. (…) zażalenie (z zachowaniem ustawowego terminu) wniosła Skarżąca (…) (k. (…)). Wraz z zażaleniem Skarżąca złożyła oświadczenie, że w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym będzie działała w charakterze pokrzywdzonej (k. (…)).

Pismem z dnia (…) r. Skarżąca (…) wniosła o zasięgnięcie opinii Konsultanta Krajowego w zakresie pielęgniarskiej opieki długoterminowej oraz Konsultanta z dziedziny zdrowia publicznego w sprawie merytoryczności w opiniach wydawanych do spraw prowadzonych przeciwko (…) sporządzanych przez Skarżącą (k. (…)). Okręgowy Sąd Dyscyplinarny oddalił przedmiotowy wniosek. Czynności sądów dyscyplinarnych podejmowane w ramach rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia są bowiem jedynie czynnościami kontrolnymi zasadności postanowienia wydanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego. W toku takiego postępowania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie prowadzi dodatkowego postępowania dowodowego, stąd wniosek Skarżącej nie mógł zostać uwzględniony.

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w sprawie, w której Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odmówił wszczęcia dochodzenia, istotą czynności Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie jest orzekanie w przedmiocie odpowiedzialności radcy prawnego, lecz kontrola zasadności postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie po dokonaniu analizy akt sprawy doszedł do przekonania, że postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie prowadzonej pod sygn. akt RD-(…) jest prawidłowe, co znalazło wyraz w utrzymaniu przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zaskarżonego postanowienia w mocy. Tym samym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podzielił stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby

Radców Prawnych w Lublinie, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby radca prawny (…) dopuściła się postępowania sprzecznego z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź naruszenia swoich obowiązków zawodowych, to jest czynów, które mogłyby być podstawą do pociągnięcia radcy prawnego do odpowiedzialności dyscyplinarnej według art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych (Dz.U. 2024, poz. 499, tj.).

Radca prawny (…) wykonuje zawód radcy prawnego w formie kancelarii radcy prawnego. Na podstawie umowy zawartej z (…) i udzielonego przez (…) pełnomocnictwa występuje w charakterze pełnomocnika procesowego (…)(k. (…)) w licznych postępowaniach sądowych. Specyfika tych postępowań wymaga wiedzy specjalistycznej, stąd r. pr. (…) formułuje jako pełnomocnik procesowy pozwanego wnioski dowodowe obejmujące w szczególności przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Skarżąca (…) jest magistrem pielęgniarstwa, biegłym sądowym wpisanym na listę biegłych prowadzoną przez Prezesa Sądu Okręgowego w (…) w zakresie nauk medycznych – pielęgniarstwa, ze specjalizacją w zakresie pielęgniarstwa ogólnego (opieki długoterminowej), pielęgniarstwa położniczego, anestezjologicznego i intensywnej opieki.

Skarżąca w skardze do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (oraz innych pismach złożonych w sprawie) zarzuciła r. pr. (…), że ta, działając jako pełnomocnik procesowy (…) w postępowaniach sądowych toczących się przed sądami w województwie (…) wnosi w imieniu pozwanego (…) o niepowoływanie Skarżącej do wydawania opinii w charakterze biegłej w zakresie pielęgniarstwa długoterminowego, z uwagi na to, że opinie sporządzane przez biegłą są niemerytoryczne i opierają się na subiektywnych odczuciach pacjentów. Zdaniem Skarżącej tak sformułowane wnioski dowodowe naruszają dobra osobiste Skarżącej, a ich formułowanie i składanie stanowi przewinienie dyscyplinarnego w rozumieniu art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych (k. (…)).

Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1568, t.j.) przewiduje dopuszczalność przeprowadzenia w ramach postępowania dowodowego (art. 235 i nast. Kpc) różnych dowodów w celu ustalenia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 Kpc). Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego może w szczególności nastąpić na wniosek strony (art. 235^1 Kpc). W przypadkach wymagających wiadomości specjalnych dla ustalenia spornych faktów w postępowaniu sądowym dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (art. 278 Kpc). Celem takiej opinii jest fachowe wyjaśnienie i ocena spornych faktów przez osobę dysponującą specjalną wiedzą i doświadczeniem zawodowym, która nie jest zainteresowana rozstrzygnięciem sprawy (tj. działa w sposób obiektywny). Stosownie do brzmienia art. 278 § 1 Kpc sąd przed wezwaniem biegłych do zasięgnięcia opinii wysłuchuje „wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru”. W piśmiennictwie (zob. w szczególności: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz 2025, red. E. Marszałkowska-Krześ, I. Gil, art. 278; Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Art. 1-458^{16}. Tom I 2023, red. T. Szanciło, art. 278) podkreśla się, że wnioskiem strony może być objęte także wskazanie co do konkretnej osoby biegłego. Nie można przy tym wykluczyć, że będzie ono miało postać negatywną (tj. zawierać wniosek o niepowoływanie oznaczonej osoby do sporządzenia opinii w charakterze biegłego; zob.

Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz 2024, red. A. Zieliński, K. Flaga-Gieruszyńska, art. 278). Negatywnych wskazań co do osoby biegłego składanych w trybie art. 278 Kpc nie można przy tym utożsamiać z wnioskiem o wyłączenie biegłego, o którym mowa w art. 281 Kpc.

Formułowanie i składanie wniosków dowodowych w postępowaniu sądowym należy do obowiązków pełnomocnika procesowego. Czynności te pełnomocnik procesowy (radca prawny) podejmuje stosownie do instrukcji swojego mocodawcy, w celu realizacji i ochrony jego interesów w postępowaniu sądowym. Wykonując swoje czynności zawodowe radca prawny korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą (art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych), zachowując w swych wystąpieniach umiar i takt (art. 38 ust. 1 KERP). Przyjąć zatem należy, że wypowiedzi radcy prawnego zawarte w pismach formułowanych w imieniu mandanta mieszczące się w granicach prawa i rzeczowej potrzeby ocenianej w kontekście całokształtu sprawy, w której czynność ta była podejmowana, nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej (wyrok SN z dnia 17 maja 2017 r., SDI 12/17, Legalis nr 1611989). Tylko przekroczenie granic wolności wypowiedzi wskazanych w art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych może powodować pociągnięcie radcy prawnego do odpowiedzialności dyscyplinarnej (wyrok SN z dnia 20 czerwca 2023 r., II ZK 56/22, Legalis nr 2955730).

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zasadne jest twierdzenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, że formułowanie przez r. pr. (…)we wnioskach o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych w postępowaniach sądowych, w których w których reprezentowała pozwanego (…) wskazania co do osoby biegłego przybierającego postać wniosku o niepowoływanie Skarżącej (…), nie wyczerpuje znamion przewinienia dyscyplinarnego. Formułowanie takich wniosków jest bowiem dopuszczalne w świetle art. 278 Kpc. Co więcej, analiza akt postępowania pozwala na stwierdzenie, że składane w imieniu pozwanego (…) wnioski o niepowoływanie Skarżącej (…) do sporządzenia opinii w charakterze biegłej były uwzględnianie przez organy procesowe (k. (…)). W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego uwzględnianie przez sądy kwestionowanych przez Skarżącą wniosków dowodowych potwierdza, że były one dopuszczalne i poprawne.

Sformułowania, jakich używała r. pr. (…) w uzasadnieniu składanych wniosków mieszczą się w granicach wolności słowa i pisma w zakresie czynności zawodowych radcy prawnego zakreślonych w art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych. W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że nie wyrażały one osobistego stosunku r. pr. (…) do Skarżącej (…). Ich treść stanowiła odzwierciedlenie opinii nie tyle r. rp. (…), lecz jej mocodawcy, co znajduje potwierdzenie w treści zastrzeżeń do opinii składanych przez Skarżącą występującą w postępowaniach sądowych, których stroną było (…) w charakterze biegłej (k. (…)) formułowanych przez (…). W szczególności r. pr. (…) nie kwestionowała wiedzy, umiejętności i doświadczenia zawodowego Skarżącej (…). Zawodowe kompetencje Skarżącej (…) nie budzą zresztą żadnych wątpliwości Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego; są odpowiednio udokumentowane licznymi dyplomami i certyfikatami (k. (…)). Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podzielił tym samym stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, że sformułowania używane przez r. rp. (…) we wnioskach dowodowych nie wykraczają poza granice wolności słowa i pisma zakreślone w art. 11 ust. 1 ustawy o radach prawnych.

Ponadto, zauważyć należy, że o fakcie formułowania przez r. pr. (…) wniosków o niepowoływanie Skarżącej (…) do sporządzenia opinii w charakterze biegłej w toczących się postępowaniach sądowych można wnioskować wyłącznie na podstawie twierdzeń Skarżącej (…) ((…)) oraz pisma z dnia skierowanego przez r.pr. (…) do Skarżącej (…) (k. (…)). W aktach postępowania dyscyplinarnego nie znajdują się dokumenty: pisma procesowe, które obejmowałyby wniosek r. pr. (…) o niepowoływanie Skarżącej (…) do sporządzenia opinii w charakterze biegłej w toczących się postępowaniach sądowych, ani protokoły posiedzenia sądowego wskazujące na złożenie takiego wniosku przez r. rp. (…). W szczególności faktu formułowania takich wniosków nie potwierdza kopia protokołu w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Rejonowy w (…) po sygnaturą art. (…) (k. (…), k. (…)) ani pismo procesowe pozwanej w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w (…) pod sygnaturą (…) (k. (…)).

Powyższe ustalenia doprowadziły Okręgowy Sąd Dyscyplinarny do wniosku, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem z dnia (…) r. (k. (…)) zasadnie odmówił wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego wobec r. pr. (…).

Rozpoznając zażalenie na powyższe postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie nie dopatrzył się przewinienia dyscyplinarnego r. pr. (…) i mając na uwadze podniesione wyżej okoliczności, orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 46, t.j.) w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499, t.j.) niniejsze postanowienie jest prawomocne i nie służy od niego prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……

r.pr. Bożena Bielecka r.pr. Michał Zalewski r.pr. Beata Franus-Wyrwich